

Kroonika

Mereuringute sümposion
Tallinnas, Viru konverentsikeskuses, toimus 27.-29. mail esinduslik US/EU-Baltic sümposion "Ocean Observations, Ecosystem-Based Management & Forecasting". Sümposion on järjekes 2004. ja 2006. aastal Klaipe-das toimunud analoogilistele teadusfoorumitele.

Tallinna sümposionist võtsid osa teadlased ja mereuringute eksperdid rohkem kui 20 riigist. Esindatud oli üheksa Läänemere-äärset maad, mitu Euroopa riiki ja USA. Kavas oli üle 140 ettekande. Eesti teadlaste panus kajastus 22 ettekandes. Mereseisundi jälgimise ja prognoosimise kaas-aegsed tehnoloogiad on aktuaalsed mõlemal pool Atlandi ookeani, nii ökosüsteemi seisundi ja keskkonnan-riskide kui ka kliimamuutuste kontekstis.

Sümposiooni korralduskomiteed juhtisid IEEE Meretehnoloogia Ühingu asepresident Joseph R. Vadus ja TTÜ Meresüsteemide Instituudi direktor Jüri Elken. Avamisel esinesid keskkonnaminister Jaanus Tamkivi, USA saatkonna asejuht Karen Decker, Eesti Teaduste Akadeemia asepresident Jüri Engelbrecht ja Tallinna Tehnikaülikooli rektor Peep Sürje.

Rein Otsasoni stipendium TTÜ tudengile

Sihtasutus Rein Otsasoni fond andis 23. mail kolmele noorele majandusteadlasele üle 30 000 krooni suurused stipendiumid. Stipendiumi sai ka Margit Vaaks TTÜst.

Margit Vaaks õpib Tallinna Tehnikaülikooli majandusteaduskonnas magistriõppes äriühandust ja arvestust. Tema magistritöö teemaks on, kuidas arvutada ja kajastada intellektuaalset kapitali ettevõtte väärtuses. Eelmisel aastal pälvisid Tallinna Tehnikaülikoolist stipendiumi Jelena Hartšenko ja Aaro Hazak.

Rein Otsasoni fondi mälestusstipendium on olulisimaid noortele majandus- ja rahandusteadlastele mõeldud stipendiume Eestis. Stipendiumid antakse igal aastal välja seoses Krediidipanga asutaja, majandusteadlase ja sõjajärgse Eesti panga esimese presidendi Rein Otsasoni sünniaastapäevaga 24. mail.

Artur Linnu stipendiumikonkursi võitjad selgunud

Sihtasutuse Geenikeskus poolt 2008/2009. õppeaastaks väljakuulutatud Artur Linnu stipendiumikonkursi võitjate seas on Tallinna Tehnikaülikooli geenitehnoloogia magistrant Kaur Jaanson ning Tallinna Tehnikaülikooli geenitehnoloogia doktorant Olga Katargina.

Artur Linnu nimelisele 8. stipendiumikonkursile laekus kokku 13 nõuetekohaselt esitatud taotlust. Stipendiumifondi nõukogu koosseisus emeritprofessor Tiina Talvik (SA TÜK Lastekliinik), professor Tõnis Timmusk (Tallinna Tehnikaülikool), akadeemik Richard Villems (Eesti Biokeskus) ning Maris Väli-Täht (SA Geenikeskus) vaatas läbi laekunud taotlused ja otsustas eraldada 2008/2009. õppeaastaks neli 15 000 krooni suurust Artur Linnu nimelist stipendiumi.

Järgmine Artur Linnu stipendiumikonkurs kuulutatakse välja 2009. aasta kevadel. Stipendiume antakse välja kord aastas.

Akadeemik Artur Lind (1927-1989) oli Eesti molekulaarbioloogia rajaja ja enamiku Eesti molekulaarbioloogide õpetaja.

Ühinemine Audentesega otsustatud

Tallinna Tehnikaülikooli ja Audentese Rahvusvahelise Ülikooli ühinemisleping allkirjastati 27. mai pärastlõunal. Allkirjad andsid TTÜ rektor Peep Sürje, Audentese juhatuse esimees Ahto Orav ja Audentese ülikooli rektori kohusetäitja Peeter Mürsepp.

TTÜ ja Audentese ühinevad 1. juulist ja samast kuupäevast saavad Audentese tudengid TTÜ üliõpilasteks. TTÜ tagab Audentese üliõpilastele nendega sõlmitud õpilaslepingute täitmise ja lepingutes sätestatud õpetasu tingimused ei muutu.

Tallinna Tehnikaülikooli rektor Peep Sürje kinnitas, et ühinemise eesmär-

giks on hariduse ja teaduse rahvusvahelise konkurentsivõime suurendamine, ülikoolihariduse kvaliteedi edasine parandamine ja ülikoolimaastiku korastamine. Ühinemine loob uusi valikuvõimalusi haridustee jätkamiseks nii Eesti kodanikele kui ka välismaalastele.

Täna õpib TTÜs seitsmel rahvusvahelisel õppekaval 26 riigist 189 üliõpilast (sh 109 välismaalt), neist majandusteaduskonnas 57; vahetustudengeid on ülikoolis 101, neist majandusteaduskonnas 46. TTÜ majandusteaduskonnas on seega kokku 103 välisüliõpilast.

Audentese juhatuse esimehe Ahto Orava sõnul on Euroopa ühtsel haridus-

maastikul edukaks tegutsemiseks tarvis ühendada Eesti ülikoolide jõud sõltumata nende suunilusest ja omandivormist.

Esialgul saab Audentesest TTÜ majandusteaduskonna struktuuriüksus, mis jätkab kuni 2008/2009. õppeaasta lõpuni oma tegevust Audentese Rahvusvahelise Ülikooli nime all.

Nii TTÜ kui ka Audentese tegevus jätkub sellel õppeaastal praegustel tingimustel ja korras, senistes õppehoonetes, kõigil õppesuundadel, vormides ja keeltes. Samuti jätkub vastuvõtt ülikoolidesse järgmiseks, 2008/2009. õppeaastaks praegustel tingimustel.

Kuratoorium kiitis heaks ülikooli arengu

26. mail toimus TTÜ nõukogu saalis kuratooriumi istung. Kuulnud ära rektor Peep Sürje ja finantsdirektor Ardo Kamratovi ettekande "Ülikooli arengud ja 2007. a majandusaasta aruanne", andis kuratoorium tehtule hea hinnangu. Samas juhiti tähelepanu rahvusvahelistumisele ja välisõppejõudude laialdasema kaasamise vajadusele. Tõhustamist vajab ka doktoriope, kus riiklik koolitustellimus ei arvesta nõudlust tippspetsialistide järele ega vasta ka Tehnikaülikooli teaduspotsentsiaalile.

Arutati ka TTÜ ja Audentese Rahvusvahelise Ülikooli ühinemist ning väljendati sellele igakülgset toetust.

Kuratooriumi istungi järel küsisime TTÜ rektorilt Peep Sürjelt, missugused on ülikooli eesmärgid järgmiseks 2008/2009. õppeaastaks.

Ülikooli peamised eesmärgid on fikseeritud arengukavas aastateks

2006-2010. Neist johtuvate arenguprioriteetide ja -suunamuutustega 2009. aastaks tuleb mul rektorina esineda ülikooli nõukogu 17. juuni istungil. Seetõttu vaid mõningaid noppesid eesmärkidest tulevaks õppeaastaks.

Lõppeval õppeaastal võtsime nõukogus vastu TTÜ personalipoliitika alused ja rektori käskkirjaga fikseeriti konkreetsed ülesanded nende elluviimiseks veel 2008. aastal. Pearõhk on tööl akadeemilise pere nooremate liikmetega, et tekitada õppejõudude ja teadurite reserv.

Jätakuvalt on fookuses õppetöö tulemuslikkus, erilise rõhuasetusega magistri- ja doktorioppele. Õppe- ja teaduskeskkonna parandamiseks on oluline lõpetada alustatud ehitused: raamatukogu, õppehoone ja ühiselamud. Rahaliste võimaluste avanemisel tuleks alustada ja lõpetada IV korpuse,

s.o keemia- ja materjalitehnoloogia teaduskonna renoveerimine.

Kiideti heaks TTÜ 2007. a majandusaruanne. TTÜ 2007. aasta eelarve tasakaalustatud tulude ja kulude mahuks oli kinnitatud 1 106 002,6 tuh kr, millest tegelikuks tulude laekumiseks kujunes 1 047 711,2 tuh kr ja kulused tehti 927 594,8 tuh kr ulatuses. TTÜ 2007 aasta konsolideeritud majandusaasta aruandest:

- bilansi maht seisuga 31.12.2007 1 391 184, 3 tuh kr;
- tegevustulud 1 006 472,3 tuh kr;
- tegevuskulud 821 978,4 tuh kr;
- aruandeaasta tuleml 182 262,3 tuh kr.

Kevadised lõpuaktused

Magistriõppe ja ehitusinseneriõppe lõpuaktused

Kolmapäeval, 18. juunil 2008

- kell 10.00 energeetika- ja mehaanika-teaduskond
- kell 12.00 ehitusteaduskond
- kell 14.00 infotehnoloogia teaduskond ja matemaatika-loodusteaduskond

Neljapäeval, 19. juunil 2008

- kell 11.00 keemia- ja materjalitehnoloogia teaduskond ja humanitaarteaduskond
- kell 13.00 majandusteaduskond

Bakalaureuseõppe lõpuaktused

Kolmapäeval, 25. juunil 2008

- kell 12.00 ehitus- ja humanitaarteaduskond

Neljapäeval, 26. juunil 2008

- kell 10.00 infotehnoloogia teaduskond
- kell 12.00 majandusteaduskond
- kell 14.00 mehaanikateaduskond

Reedel, 27. juunil 2008

- kell 11.00 keemia- ja materjalitehnoloogia teaduskond
- kell 14.00 energeetikateaduskond ja matemaatika-loodusteaduskond

TTÜ kolledžite lõpuaktused

- TTÜ Tartu Kolledži lõpuaktus esmaspäeval, 16. juunil 2008 kell 13.00 Tartus
- TTÜ Tallinna Kolledži lõpuaktus reedel, 20. juunil 2008 kell 12.00 TTÜ aulas
- TTÜ Virumaa Kolledži lõpuaktus reedel, 27. juunil 2008 kell 14.00 Kohtla-Järve Kultuurikeskuses

Avaveerg

Lõpuaktustest lõplikult, vähemalt selleks aastaks

Umbes kuu aja eest plahvatas kõrgharidusmaastikul üks uudispomm, mis teatas, et avalik-õiguslikud ülikoolid ei korralda oma bakalaureuseõppe lõpetajale lõpuaktuseid. Kohe olid platsis alati kiirelt reageerivad tudengid, kes oma õiguse eest diplom aktusel saada, võitlema asusid. Kes on selle vastu, et pidulik riietuses lavale astuv noor saaks rektori käepigistuse saatel kätte oma haridust tõendava dokumendi? Ja siis selgus, et selle vastu polegi keegi, vaid vahe on tõlgendamises, mis on ülikooliharidus. Kui võtta bakalaureuseõppe, siis see on vaid esimene etapp teel sinna. Riik oma koolitustellimuses väärtustab vaid magistriõpet, mille põhjal hinnatakse ülikoolide töö tulemuslikkust.

Ma ei taha rääkida teiste ülikoolide nimel, kuid Tallinna Tehnikaülikooli valitsus pidas pikalt nõu ja tegi otsuse, mis kuidagi ei tohiks tudengkonnas pahameelt tekitada. Magistriaktused toimuvad ülikooli aulas ja neid juhatab rektor, kes koos õppeprorektori ja vastava teaduskonna dekaaniga ulatab lõpetanule hõbedased diplomikaaned. *Cum laude* lõpetajad saavad lisaks ka ülikooli tänukirja. Kõiki magistriaktsiõppe saadab meie taidluskollektiivi esinemine, mis loob erilist piduliku õhkkonda.

Magistrist edasi on doktoriope, mida me järjest enam soovime väärtustada ja selle lõpetanu saab oma kuldsete kaantega diplomi kätte ülikooli sünnipäeval, 17. septembril ja on pärast seda kutsutud rektori vastuvõtule.

See on eesmärk, mille poole iga magistriope lõpetaja peaks püüdlema, kuigi tee sinna on pikem ja olulisel raskem kui senine haridustee. Kas tulemus doktorikraadi näol on seda pingutust väärt, jäägu mõne järgmise jutuajamise teemaks, kuid ometi kasvab aasta-aastalt nende noorte hulk, kes seda teed liiga pikaks ega raskeks ei pea.

Nüüd aga tagasi esimese astme juurde ülikoolihariduses. Klassikaline kaheastmeline doktoriope eelnev kõrgharidussüsteem, mis on valitsev ka Põhjamaades, Suurbritannias, Iirimaa ja mujal, on iseloomulik anglosaaksi haridusmudelile orienteeruvatele riikidele. Sageli ei nimetata kõrghariduse esimese astme läbimist ka "täielikuks" kõrghariduseks ega õpingute järel omistatud kraadi või muud kvalifikatsiooni lõppkvalifikatsiooniks. See on ka põhjus, miks suurem osa tudengitest jätkab õpinguid magistrioopes.

Kas ülikool ei tohiks kuidagi moodi tähtsustada bakalaureuseõppe etapi lõpetamist? Teades mitmete välisülikoolide kogemusi, kus isegi magistridiplom antakse kätte teaduskonna kantseleis, oleme otsustanud väärtustada bakalaureuseetapi läbimist aktusega aulas, mida juhatab teaduskonna dekaan, kes koos õppeprorektoriga annab kätte pronksivärvi diplomi. Loomulikult eeldame, et lõpetaja tuleb sellele üritusele pidulik riietuses. Liiga tihti olen ise frakki riietatuna kätelnud diplomi järele tulevaid noori, kel seljas vaid T-särk ja teksad ning jalas lahtised rannasandaalid. Kas peaksime siin rääkima austusest ülikooli ja tema akadeemiliste traditsioonide vastu?

Ka sellest, kuid elukoige päevast, mis peaks igale lõpetajale olema pidupäev, mille järel saaks ta seada sihte oma tuleviku kujundamisel. Seega oleme seisukohal, et iga lõpetaja, olenemata tasemest, väärrib austust, kuid sarnaselt diplomi värviga (kuldne, hõbedane ja pronksine) on vahe ka aktustel.

Peep Sürje
rektor

Tunnustus

TTÜ nimetas audoktorid ja valis professoreid

TTÜ nõukogu nimetas 20. mail kaks audoktorit ja valis kaheksa professorit.

Tehnikaülikooli nõukogu nimetas audoktoriteks Geert Bouckaerti ja Gabriel Jakobsoni.

Uued audoktorid

TTÜ audoktor Geert Bouckaert on Leuveni ülikooli professor, Potsdami ja Bocconi ülikooli ning Euroopa Komisjoni loodud Euroopa Kolledži külalisprofessor. Ta on mitmete tunnustatud teadusajakirjade toimetuskolleegiumi liige ja enam kui 150 teaduspublikatsiooni autor. Bouckaert on nõustanud Soome, Hollandi, Belgia valitsust. TTÜ tunnustab tema teeneid Kesk- ja Ida-Euroopa avaliku halduse teaduse arendamisel ning Eesti ja TTÜ avaliku halduse õppe- ja teadustöö toetamisel ja koostöö edendamisel.

TTÜ audoktor Gabriel Jakobson on konsultatsioonifirma Altusys Corp juhtivteadur, rahvusvaheliselt tuntud arvutiteaduse spetsialist, enekõike situatsioonide juhtimise, multiagentsüsteemide, tehisintellekti ja kommunikatsioonivõrkude juhtimise alal. Gabriel Jakobson on lõpetanud TTÜ automaatika ja telemehaanika eriala ja kaitsnud Küberneetika Instituudis doktorikraadi arvuteaduse alal, ta on avaldanud 91 teaduspublikatsiooni. TTÜ tunnustab tema väljapaistvaid teeneid erialase koostöö arendamisel Ameerika Ühendriikide ja Eesti vahel.

Valitud professorid

Veendusloogistika õppetooli professor Ott Koppel kaitses TTÜs 2006. a filosoofiadoktori kraadi ehituse ja keskkonnatehnika alal ning töötab teedeinstituudis õppejõuna alates 2006. aastast. Varem on ta töötanud Eesti Raudtees, Tallinna Lihatoosuses ja Sangla Turbakombinaadis.

Tehnilise mehaanika õppetooli professor Aleksander Klauson on füüsikamatemaatikateaduste kandidaat 1987. aastast. Ta on töötanud mehhaanika-instituudi erinevatel ametikohtadel alates 1981. aastast ning on mehaanikainstituudi tehnilise mehaanika õppetooli professor alates 2003. aastast.

Hüdro- ja aeromehaanika õppetooli professor Tiit Koppel on alates 1974. aastast tehnikakandidaat hüdraulika ja insenerihüdroloogia erialal. Ta on töötanud TTÜs alates 1969. aastast ning on alates 1998. aastast hüdro- ja aeromehaanika õppetooli professor. Koppel on töötanud ka Pori Tehnoloogiainstituudis Soomes.

Tarkvaratehnika õppetooli professor Kuldar Taveter on tehnikateaduste doktor alates 2004. a. Taveter on töötanud tarkvarainsenerina ETA Küberneetika Instituudis ja ASIS Vickersoft. Ta on töötanud Soome Riiklikus Tehnikauringute Keskuses ning on alates 2005. aastast Austraalias Melbourne Ülikooli arvutiteaduse ja tarkvaratehnika osakonna teadur.

Matemaatilise füüsika õppetooli professor Eugen Paal on füüsikamatemaatikateaduste kandidaat 1988. aastast. Ta on töötanud TTÜs erinevatel ametikohtadel alates 1979. aastast ja on 1998. aastast matemaatikainstituudi matemaatilise füüsika õppetooli professor.

Soojusenergeetika õppetooli professor Aadu Paist on tehnikakandidaat ja TTÜs töötanud alates 1971. aastast. Ta on 1998. aastast TTÜ soojustehnika instituudi professor ja alates 2001. aastast ka instituudi direktor.

Füüsikalise geoloogia õppetooli professor Alvar Soesoo on filosoofiadoktor geokeemia ja globaalteektoonika alal alates 1999. a. Ta töötab TTÜs 1989. aastast, aastail 2003-2007 oli füüsikainstituudi professor ja alates 2007. aastast TTÜ Geoloogia Instituudi professor. Alates 2002. aastast on ta TTÜ Geoloogia Instituudi direktor. Soesoo on töötanud Kanada Memorial University of Newfoundland's, Tartu Ülikoolis, Austraalias Monashi Ülikoolis ja Islandi Ülikoolis.

Biomeditsiinitehnika õppetooli professor Kalju Meigas on tehnikateaduste doktor elektrotehnikas alates 1997. a. Ta on TTÜs töötanud alates 1974. aastast. Meigas on biomeditsiinitehnika instituudi biomeditsiinitehnika õppetooli professor alates 1998. aastast ja 2006. aastast TTÜ Tehnomeedikumi direktor.

Ja nii nad tapsidki Ferdinandi... 4.

Professor Toomas Rang
Infotehnoloogia teaduskonna
teadusprodekaan

Mõttevahetuseks

Algus MM nr. 7

Vahel kostab kriitikat, et instituudid ei taha või ei ole suutelised vastama väljakutsetele. Tegelikult just instituudid mängivad olulist juhtrolli alustamaks või toetamaks reforme vajalike muudatuste elluviimiseks. Muudatusi võib hallata ja juhtida mitmel viisil. On ju niimoodi, et muutusi läbiviiv institutsioon ja tema juht on nii liider kui ka haldur ning võib täie kindlusega väita, et ainult sobiva liidrinstituutsiooni ja selle juhi valimine tagab protsessis edu, kuna liider lähtub visioonist, motivatsioonist, aga ka uute tähenduste loomisest (paradigma muutus), kuid samaaegselt täidab on ta ka "tüütu tüüp" ja abistaja. Vastupanu muutustele on kogu muutuste loomupärane osa. Muudatuste elluviimine akadeemilises asutuses peab olema siiski piisavalt õrn, kuid samas järjekindel; seda tuleb lihvida ja sihistada sedamoodi, et inimesed saaksid liikuda läbi kogu muutuste protsessi, sest tüüpilised vastupanuallikad johtuvad oma aja ära elanud traditsioonidest, omakasupüüdlisest huvidest, oskuste ja kompetentsuse vajakajäämisest (uskumatu, kuid tõi ka akadeemilises asutuses!), tipust alustatud muudatuste kehvast põhjendatusest, moeteemadest tingitud muudatuste juurutamise soovidest, enesega rahulolust, aga ka personali lähenevast pensioneerumisest või emeriteerumisest.

Selgelt joonistub välja tõsiasi, et ilma pakilise vajaduse tunnetamiseta ja visioonita ei juhtu tegelikult mitte midagi. Kui muudame olukorda, siis liider ju tegelikult palub inimestel milleski loobuda ja pühendada uuele eesmärgile või initsiatiivile.

Siiski on üks oluline tähelepanek muutuste juhtijatele: ei tohi lasta tekkida kujutlust, et muudatuste loomine on liiga aeglaselt ja primitiivsed ja ei toimu nii kiiresti kui peaks ning kõik peale juhi kipuvad selles süüdi olema.

Siin ma ütlesin küll, et juht ja liider peaksid veel kord läbi lugema jutu alguses olnud naljaloo lõpu. Muutus on oma olemuselt alati midagi rohkemat kui insenertehniline protsess. See hõlmab inimkomponenti, mis on enamuses juhtudel ettemääratud ja emotsionaalne. Eesmärk on inimeste pühendumus, mitte ainult kuulekus, ja seetõttu on soovitatav, et muutus tooks kaasa edu. Tegutsemine hirmu mõjul (kolli!), või mis on eriti demoraliseeriv, väljaspool mandaati, toob alati kaasa komplikatsioone. Pühendumine nõuab autentset kaasahaaramist ja omanikutunnet muudatuste suhtes, ehk siis loovus (*creativity*) on ülioluline rolli kogu protsessi suunamisel.

Professor, valituna juhiks (instituudi/asutuse direktor, dekaan), saavutab teatud täiendava võimaluse mõjutada ülikooli kui terviku tegevust, kuid ta kaotab väga tugevalt personaalselt ja mis kõige hullem, tekib oht hakata maha käima kui teadlane ja õpetaja. Enamikus administratiivseid poste, kui neid võtta tõsiselt, nõuavad tõsist ja pingelist tööd, aega, energiat ja seda kõike tuleb võtta eriala arvelt. Lugeda ajakirju, et olla kursis akadeemilises maailmas toimuvaga ja arenda erialaliselt võib muutuda väljakutseks. Aastatega erinevused süvenevad, kuni lõpuks tekib olukord, et on pea võimatu naasta erialategevusele ehk teisisõnu, hakkab moodustuma eluaegsete juhtide seltskond, kes saavad erialaasjadest veel aru, kuid ei ole seal enam tegijad. Nutune lugu, kas pole, kuid mõistlikke juhte on siiski vaja ning teadus- ja arendustegevus ja õpetamine vajavad ka edendamist!

Mida siis kokkuvõtteks öelda? Arvan, et meie ülikool on jõudnud tõepoolest ajajärku, kus teatavad muudatused nii struktuuris kui ka rahastamispoliitikas võiksid olla ajakohased, kuid nende ettevõtmiseks ja läbiviimiseks ei piisa ainult arengukavas kirjeldatud eesmärkidest, vaid on vaja konkreetset tegevusplaani, meeskonda, eelarvet ja enamusele (soovitatavalt kõigile) arusaadavat põhjendust, miks vanaviisi pole võimalik või mõistlik jätkata. Kuid mis kõige tähtsam, me vajame loomingulist lähenemist meie ülikooli staatusele. Ikka mõistusega ja

siis kätega (*mente et manu*), ehk jääb siis Ferdinand ka ellu. Arvan, et erinevalt kõikidest eelnevatest reformidest oleks seekord äkki mõistlik lähtuda inimesest. Püüaks kokku leppida ja ka fikseerida ülikooli arvamusiidriks oleva professori või juhtivteaduri rahvusvaheliselt mingilgi määral konkurentsivõimelise minimaalse aastapalga suuruse (vt eespool nimetatud orienteeruvaid summasid) ja siduda antud numbriga kõigi teiste akadeemiliste ja võibolla ka mitteakadeemiliste töökohtade aastapalgad. Sellega oleks meil enam-vähem paigas dünaamilise ülikooli personalipoliitika üks olulisemaid kandetalasid – palgapoliitika.

Meil tekiks piisavalt selge pilt rahvusvahelisel tasemel funktsioneerida sooviva ülikooli ülalpidamiseks vajalikust rahast tööjõukulusid ja töötajate hulka silmas pidades. Alles siis on võimalik alustada analüüsi (mida võtta, mida jätta) ja sellest lähtuvalt vajalike struktuuri- ja personalimuudatuste planeerimist, sest ülikoolil on, nagu me hästi teame, ka midagi kulusid kui palgad. Kuid kui me teeme nii, nagu on harjutud ja esmapilgul ka mugavam, st seame esikohale piisavalt abstraktsed institutsionaalsed üldhuvivid, unustades inimesed ja nende töökohtad, siis teatud edu kahtlemata tuleb, kuid järgmine vigadeparandus võib osutada palju valusamaks kui me seda soovime.

On ilmselge, et töökohta aastamaksusest lähtuv mudel on kõigi taseme juhtidele esialgu ebamugav ja kokkuvõttes päris kindlasti ei mahu tänasega võrreldav hulk täishõivega töötajaid meie majja, kuid see annaks selge signaali sellest, mida me kõik tahame (korraliku töö eest korralik tasu) ja et me oleme siiski õiges teel (ülikooli rahvusvahelistub mõõda loomulikkude arenguteed). Kuid kõige olulisem on ehk see, et niisugune lähenemine annab meile võimaluse tegutseda vägagi loominguliselt ja kõikides teaduskondades erinevalt ning sõltumatult, mis omakorda muudab ülikooli oluliselt atraktiivsemaks ka tervikuna.

Lõpetaks loo lõbusamas võtmes. Kuna eespool juba mitu korda mainitud loovus on siiski üks ülikoolis tegutsemise põhilisi meeldivaid jooni, pakuks lõpetuseks loo, mis jõudis minuni GAGi-aegse koolivena Riho Baumanni abiga, kus tegutsed kaks piisavalt loovat osapoolt. Lugu leidis tõepoolest aset mõne aasta eest Washingtoni Ülikoolis keemiaeksamil, kus küsimusele "Kas põrgu on ekso- või en-

dotermiline?" andis üks tudeng allpool toodud vastuse, mis õppejõu arvates vääriskõrgeimat hinnat ja ka laiemalt interneti väljapanemist! Iseasi on muidugi, miks peaks keegi keemiaeksamil küsima üldse midagi põrgu kohta?!

Seega küsimus: "Kas põrgu on ekso- või endotermiline?" Enamik tudengeid põhjendas oma teooriat kuival Boyle' seaduse tuginedes, kuid üks tudeng kirjutas järgmist. Esiteks me peame teadma, kuidas põrgu mass muutub ajaliselt. Selleks on meil vaja teada hingede põrgusse sattumise ja sealt lahkumise sagedust. Ma arvan, et me võime suhteliselt kindlalt oletada, et kui hing on juba korra põrgusse sattunud, siis ta sealt enam ei lahku. Seega: ükski hing põrgust ei lahku. Nüüd on vaja teada, kui palju hingesisid põrgusse üldse satub. Selleks on vaja ennast kurssi viia maailma erinevate usunditega. Enamus neist väidab, et kui sa ei ole nende usku, siis sa lähed peale surma kindlalt põrgusse. Kuna korraga on ja alati on olnud enam kui üks selline usk, siis sellest tulevalt satuvad põrgusse kõik maa peal olnud-olevad hinged.

Sündide-surmade arv ja selle kasvu tänapäeval teades võime me oletada, et hingede arv põrgus kasvab eksponentsiaalselt. Edasi vaata põrgu mahu suurenemise kiirust. Boyle' seadus ütleb: selleks, et temperatuur ja rõhk põrgus jääks samaks, peab põrgu ruumala suurenema proportsionaalselt hingede lisandumisega. See jätab meile kaks võimalust: 1) põrgu ruumala suureneb aeglasemalt kui sinna hingesisid lisandub. Sel juhul temperatuur ja rõhk suurenevad, kuni on täielik põrgu lahti (*all Hell breaks loose*). 2) Kui põrgu ruumala suureneb kiiremini kui sinna hingesisid lisandub, siis temperatuur ja rõhk langevad, kuni põrgu jääb. Seega, kumb siis nendest? Kui me võtame aluseks väite, mille mulle esitas minu kursuseõde Teresa minu esimesel ülikooliaastal, et "enne jääb põrgu ära, kui ta minuga voodisse läheb" ja kui võtta arvesse fakti, et ma veetsin temaga õõ usumatul kombel alles eile, siis peaks võimalus number 2 olema tõene ja seega ma olen suhteliselt kindel, et põrgu on ekso-termiline ja on juba külmunud. Loomulikult järeldub sellest teooriast (kuna põrgu on jätunud), et sinna enam hingi juurde ei pääse ja seega ka põrgut enam ei ole. Ning meile on jäänud ainult paradisi, tõestades sellega püha vaimu eksistentsi, mis omakorda seletab fakti, miks eelpoolnimetatud Teresa eile öösel pidevalt hüüatas: "Oh, püha jumal!"

Kas on veel midagi lisada?

Kundas hakatakse tahkeid jäätmeid põletama

Ülikool & Ühiskond

12. mail kirjutas AS Kunda Nordic Tsement alla Norra ja Euroopa Majanduspiirkondade Fondist jäätmekehtluse projekti "Põlevate tahkete jäätmete taaskasutamine AS Kunda Nordic Tsement tsemendipõrdahjudes" elluviimiseks toetuse saamise lepingu.

"Euroopa Liidu direktiividest lähtuvalt lasub Eesti Vabariigil kohustus suunata taaskasutusse pakendi-, autoromude ja muud jäätmed kehtestatud kvootide alusel. AS Kunda Nordic Tsement on teadvustanud vajadust leida võimalusi jäätmete taaskasutuseks Eestis," ütles AS Kunda Nordic Tsement tegevjuht Tapio Aura.

Asi Kunda Nordic Tsement tootmisvaldkond ja kasutatavad tehnoloogilised lahendused võimaldavad vähendada lõpladestamisele minevate põlevate jäätmete hulka, taaskasutades neid kütusena tsemendipõrdahjudes. "Tsemenditööstus on oma olemuselt väga energiamahukas tootmisharu, mistõttu on väga oluline panustada säästva energiakasutuse põhimõtetele ettevõtte tegevuses. AS Kunda Nordic Tsement peab oluliseks

leida lahendusi fossiilsete kütuste osakaalu vähendamiseks tsemenditööstuses, suunates sealjuures tähelepanu kütuste kasutamiseks kaasnevate negatiivsete keskkonnamõjude vähendamisele," ütles Aura.

Enne projekti rakendamist on AS Kunda Nordic Tsement koostöös Keskkonnaministeeriumi, Tallinna Tehnikaülikooli soojustehnika instituudi ja Eesti Keskkonnuuringute Keskusega teinud rakendusühtsust, mille eesmärgiks on vähendada jäätmekehtluse kasutamise keskkonnamõjude vähendamiseks ning sobivate tehnoloogiliste lahenduste leidmiseks. Uuringud kinnitasid, et põlevate jäätmete kasutamine tsemenditööstuses on keskkonnasäästlik ja majanduslikult efektiivne. Saadud positiivsetele kogemustele tuginedes otsustas AS Kunda Nordic Tsement juurutada oma tehases jäätmete koostõetuse tehnoloogia ning esitas projekti elluviimise sihtfinantseerimise toetamiseks taotluse Norra Finantsmehhanismi üksikprojektide taotlusvooru.

Jäätmekehtluse osakaal tsemenditööstuses tõuseb selle tulemusel eeldatavalt umbes 25%-ni kogu vajaminevast kütusest. Jäätmekehtluse

kasutamisel märgitud kogustes väheneb CO² heitmete tase 5% võrreldes praeguse tasemega.

Projekti kulud on 58 miljonit krooni, millest investeringuteks läheb ligi 54 miljonit. Projekti rahastab Euroopa Majanduspiirkonna Finantseerimismehhanism ja Norra Finantseerimismehhanism 13 miljoni krooniga.

Põlevate tahkete jäätmete taaskasutamise tehnoloogia rakendamise

projekt viiakse ellu ajavahemikus jaanuar 2008 kuni märts 2010.

Projekti partnerite ühiseid kavatsusi koondava Konsortsiumi lepingu allkirjastasid

AS Kunda Nordic Tsement, Keskkonnaministeerium, Eesti Jäätmekehtlajate Liit, Rec'i Eesti AS, Eesti Keskkonnuuringute Keskus, Tallinna Tehnikaülikooli soojustehnika instituut ja Kunda Linnavalitsus.

Lepingu allkirjastasid (vasakult) teiste seas Aadu Paist, Kunda linnaapea Allar Aron ja Tapio Aura.

In memoriam

Valdo Kompus

Hiljaaegu saatis mehaanikainstituut Metsakalmistule oma staažika liikme, emeriitdotsent Valdo Kompuse, kes lahkus oma 82. sünnipäeva eel 5. mail.

Valdo Kompus sündis 14. mail 1926. aastal Tartus ehitusettevõtja perekonnas. Peale ehitustehnika kutse omandamist jätkas ta õpinguid ja lõpetas EPA metsatööstuse tehnoloogina, kuid puudule pühendas ta end vaid lühikest aega. Väljapaistva inveni Nikolai Olli õpilaseks huvitasid teda hoopis konstruktsioonide tugevuse probleemid. Ja nii tuli ta 1958. aastal vanemteaduriks TPI ehitusmaterjalide laboratooriumi ja liitus 1962. aastal ehitusmehaanika kateedri kollektiiviga, kus tegeles tugevusõpetuse, tehnilise mehaanika ja elastsusteooriaga. Lühemat aega õpetas ta tugevusõpetust ka masinaõpetuse instituudis.

Oma teadustegevuses tundis Valdo Kompus huvi soojus- ja pingeväljade modelleerimise vastu. Loomakasvatushoone temperatuurivälja dünaamika uurimisel põhinevat kandidaadiväitekirja kaitses ta 1971. aastal. Alates 1980. aastast töötas ta dotsendi ametikohal.

Valdo Kompus oli sündinud pedagoog. Tema tegevus on oluliselt mõjutanud nii mehaanikainstituudi õppetöö sisu kui ka stiili. Ta suutis mõista üliõpilase mõttemaailma, tunnetada raskusi ja kannatlikult selgitada ka näivalts lihtsaid tõdesid, kuni need tõepoolest ka õppurile pärale jõudsid. Üliõpilased tajusid seda heatahtlikku suhtumist ja pöördusid tema poole sellise usalduslikkusega, et vahel oli tema ukse taga abivajajate järjekord.

Töökaaslased hindasid kõrgelt Valdo Kompuse huumorimeelt, tema tabavaid hinnanguid elule ja abivalmidust kerkinud probleemide lahendamisel. Palju energiat pühendas ta kolleegide olme kindlustamisele ülikooli ametiühingu aseesimehena. Ta oli kõrgemate koolide lõpetanute segakoori asutajaliige ja rida aastaid ka juhatuse liige. Tema käed löid linnalähedasel loopealsel perekonnale õitsva suvekodu ja otse enesestmõistetavalt oli ta ka suvilakooperatiivi juhatuse liige. Kõik asjad, millele ta oma käe külge pani, edenesid jõudsalt.

Valdo Kompus oli isikupärane ja köitev inimene, kes on jätnud püsiva jälje mehaanikainstituudi ajaraamatusse.

Mehaanikainstituudi kollektiivi nimel
Uusi Raukas

Konverents

Kaheksas rahvusvaheline konverents Geenifoorum 2008 "Funktsionaalne genoomika"

12.-14. juuni 2008 Tartus Ühelsateistkümnelt rahvusvaheliselt tunnustatud esinejaga Geenifoorum 2008 annab ülevaate olulisematest arengutest biotehnoloogias, tutvustab uuemaid saavutusi genoomikas ja biomeditsiinis ning kirjeldab nende praktikasse rakendamise võimalusi. Keskendutakse eelkõige genoomika ja geneetika osale ja mõjudele meditsiinis.

Registreerimise lõpptähtaeg 6. juuni 2008

Lisainfo: www.geneforum.ee

Akadeemik Uno Mereste: 80 aastat elu ja tegevust

Uno Mereste on sündinud 27. mail 1928. aastal Tallinnas.

Põhilised õpinguaastad sattusid segastele aegadele ja seetõttu tundub tema haridustee ka mõnevõrra imelik, kuid viitab siiski laialdastele huvidele ja tolleaegsete võimaluste ärakasutamisele.

Tallinna Poeglaste I Algkool oli loomulik algus, millele järgnes Tallinna Poeglaste Kaubandus- ja Kommertskooli aastatel 1942–1946. Sinna kooli minekut põhjendab ta väga lihtsalt: tahab minna ülikooli, kuid vanemad on juba küllalt vanad ja oleks vaja eriala, mis annaks võimaluse teenida raha, mis omakorda siis võimaldaks minna ülikooli. Üks asi toob kaasa teise: 1946–1950 õppimine Tallinna Polütehnilises Instituudis rahanduse erialal, kuid avaldusid ka teised huvid, mis on teinud temast kõige omapärasema mehe Eesti majandusteadlaste hulgas.

Ta kuulas Johannes Aaviku ja Karl Mihkla loenguid eesti keelest ja kirjandusest, dr Kirschbaumi loenguid psühhonaalüüsisist, õppis Tartu Ülikooli ajaloo-keeleteaduskonnas eesti keelt ja matemaatikaloosteaduskonnas geograafiat. Ja nagu Indrekul Mauruse koolis – selleks, et õppida, tuleb ka õpetada – hakkas tööle Tallinna Rahandustehnikumis ning seejärel juba tõsisemal ametikohal, vanemõpetajana Tartu Ülikooli õigus- ja majandusteaduskonnas, kus sel ajal oli koormus oluliselt suurem kui praegustel nooremalt õppejõududel.

Majanduses jäi põhiliseks huvialaks statistika, milles ta sai doktorikraadi 1972. a. Kuigi majandusprobleemid jäid tema huvialades keskele kohale, ei piirunud ta ainult nendega. Paralleelselt statistika valdkonna uuringutega tulid eesti keele, semiootika, geograafia, demograafia, *juridica* publikatsioonid. Tegelikult on ta igal pool tahtnud ja osanud midagi öelda. Tartu Ülikooli tudengid nimetasid teda omal ajal filosoofiks. Eks see vist olegi õige nimetus tema kohta, ehk võiks teda nimetada ka entsüklopedistiks.

Õppejõuna oli ta suurepärase pedagoog, kel oli lausa karismaatiline anne tekitada tudengites huvi mitmesuguste probleemide vastu, ja neid probleeme oli seinast sein. Kaasa aitasid ka tema väga head oratorivõimed ning isiklik sarm. See tõi kaasa hulga õpilasi, kes on tema juhendamisel omandanud teadusliku kraadi. Juhendajana arvas ta alati, et uurimistöös on juhendatav targem kui juhendaja ja pidas ennast suunajaks ning vanemaks kolleegiks, kes peab vaatama, "et apsakaid sisse ei satuks".

Kuigi Uno Mereste parimad loome- ja tegevusaastad mõeldusid eesti rahvale ja riigile ahistavatel aastatel, jäi ta truuks lapseõlve ideedele ja aadetele. Kui hakkas paistma võimalus Eesti taasiseseisvumiseks, asus ta agaralt kõigi oskuste ja võimetega selle eest võitlema. Ta oli Plaanikomitee ja Majandusministeeriumi nõunik

Foto: Kalju Suur

majandusreformide kavade koostamisel, majandusreformide ettevalmistamisel ja käivitamisel, osaline eesti rahasüsteemi taastamisel ja esimeste pangandusseaduste eelnõude koostamisel.

Uno Mereste on olnud kauaaegne Tallinna Tehnikaülikooli statistika kateedri juhataja, Eesti Panga nõukogu esimees, Tallinna Volikogu liige, samuti Eesti Vabariigi Riigikogu VII, VIII, ja IX koosseisu liige. Tema teeneid nii teaduses kui riigitöös on tunnustatud mitmete autasudega.

1994. aastal valiti Uno Mereste Eesti Teaduste Akadeemia liikmeks. Uno Mereste sulest on ilmunud üle 500 teadusliku ja publitsistliku töö (sh isegi purjespordi õpik), samuti üle 1500 lk mälestusi ja mõttekilde.

Juubilarile endist mõttetervust ja jooksvat sulge soovides

Õpilased ja kolleegid

Juubilar

Jaanus Kiili 50

31. mail saab viiekümne aastaseks humanitaar- ja sotsiaalteaduste instituudi regionaal- ja keskonnapiolitika dotsent Jaanus Kiili. TTÜs on ta töötanud kaksteist aastat, alates 1996. aastast. Esimesed viis aastat juhtis ta täienduskoolituse keskuse arendamist TTÜ Avatud ülikooliks. Juubilaril kõige olulisem

panus tollest perioodist on haridustehnoloogia uurimis- ja arendustöö käivitamine meie ülikoolis. Just tema eestvedamisel loodi rahvusvaheliste koostöövõrgustike kaasabil TTÜs esimesed internetipõhised õppeainekursused Eestis. Kümme aastat on Jaanus Kiili dotsendina õpetanud keskkonna- ja regionaalpoliitika õppeaineid, samuti ka teadustöö aluste kursust. Targa ja avatud suhtlemisega inimese ja õppejõuna on ta olnud nõutud lõputööde juhendaja, paljude teiste tööde juures aga nõudlik retsensent.

Jaanus Kiili lõpetas Tartu Ülikooli *cum laude* bioloogi-ökoloogina, 1991. aastast on ta bioloogiakandidaat. Õpitud erialal on ta teostanud end loodusteaduste ka-

teedri/bioloogia õppetooli taastamisega aastatel 1988-96 Tallinna Pedagoogikaülikoolis. Akadeemiliste kirjatööde laias spektris on tal ökoloogilised ja zooloogilised teemaarendused, samuti sellesuunaline eksperditöö, esil tänaseni. 1993-96, keerulisel ajal, oli ta tulevase Tallinna Ülikooli kantsler.

Kolleegid teavad hästi Jaanus Kiili püsivat ja sügavat kiindumust keskonnafilosoofia, eluteaduste ajaloo, haridustehnoloogia ja ajaloolise kultuurimaastiku, ennekõike mõisadamadete, uurimise ja arendamise vastu. Seesugune haruldane vaimuilm kooslus on igatahes suurepärase vundament üliõpilaste õpetamiseks, kitsamate uurimisteede käsitlemiseks ning inimlikult rikka ja tegusa elu elamiseks.

Jõudu ja edukat jätku soovivad töökaaslased humanitaar- ja sotsiaalteaduste instituudist.

TTÜ Vilistlaskogu pidas üldkoosolekut

Tallinna Tehnikaülikooli vilistlased ja üliõpilased kogunesid 12. mail Tehnikaülikooli aulasse, et pidada traditsioonilist Vilistlaskogu üldkoosolekut.

Avasõnavõtuga esines Tallinna Tehnikaülikooli rektor Peep Sürje, kes andis ülevaate nii ülikooli visioonidest kui ka arengutest. Rektori ülevaade käsitles aga ülikooli teadus-, arendus ja õppetegevust kui ka ülikooli majandustegevuse arengut üldisemalt.

TTÜ Vilistlaskogu 2007. aasta majandusaasta aruannet esitades tõstis Vilistlaskogu juhatuse esimees Gunnar Okk esile Tehnikaülikooli Arengufondi tegevust, mis tõi 2007. aastal Tehnikaülikooli tudengkonnale ja noortele doktorikraadiga õppejõududele üle saja stipendiumi kogusummas 2 360 000 krooni. Stipendiumide jagamine on osutunud võimalikuks just tänu nii Tehnikaülikooli vilistlastele ning Eesti edukatele ettevõtetele ja nende missioonitundega tippjuhtidele, kes enam-

jaolt on oma hariduse omandanud just Tallinna Tehnikaülikoolis.

Järgmisena sõna saanud revisjonikomisjoni esimees Andres Aruvald tunnistas Vilistlaskogu tegevuse 2007. aastal heaks ja majandusaasta aruannet kinnitati üksmeelselt.

Vastavalt üldkoosoleku päevakorrale valiti koosolekul Vilistlas-

kogu revisjonikomisjoni. Uus revisjonikomisjon valiti ja kinnitati üksmeelselt järgmises koosseisus: Andres Aruvald, Marje Kull, Indrek Tiidemann.

Koosolekule järgnes koosviibimine, kus arutleti ülikooli arengukava ja Vilistlaskogu tegevuse arenguteede üle.

Hetk Vilistlaskogu üldkoosolekule registreerimisel

T & A

TTÜ osaleb päikese-
patareide arendusfirmas

Tallinna Tehnikaülikool koos professor Enn Mellikovi, materjaliteaduse instituudi teadlaste ja Austria partneritega on loonud teadusmahuka firma eesmärgiga komertseerida TTÜ-s loodud uut tüüpi päikese-
patareide valmistamise tehnoloogiat.

Materjaliteaduse instituudi viimase kahe aastakümne teadus- ja arendustegevus päikeseenergeetika materjalide ja seadiste tehnoloogia valas on loonud eeldused uut tüüpi päikese-
patareide tehnoloogia tööstuslikuks arendamiseks. Arendustöö kesken-
dub Cu₂ZnSnSe₄ monotera pulbrite ja membraanete päikese-
patareide tööstuslike lahenduste väljatöötamisele. Praeguseks on laboratoorsed tulemused vägagi lootustandvad, et viia projekt järgmisele, komertstasandile.

"Päikeseenergeetika plahvatuslik areng viimastel aastatel on loonud soodsa pinnase uute firmade esilekerkimisele. Sellest hoolimata leiame, et firmal on kasvaval konkurentsitihedal turul oma unikaalne võimalus," sõnas TTÜ professor, akadeemik Enn Mellikov.

Uue, TTÜs loodud tehnoloogia eelisteks on kasutatavate materjalide odavus, kuna on loobutud selliste, seni laialt kasutatud kallite materjalide nagu indium ja telluur, kasutamisest. Samuti pakub loodud tehnoloogia võimalust paindlike päikesepaneelide loomiseks ja loob aluse pideva (*roll-to-roll*) tootmistehnoloogia rakendamiseks, mis omakorda võimaldab järsult suurendada tootmise tõhusust ja mahutulevikus.

Firma loomisega on astunud oluline samm TTÜ-s loodud kõrgtehnoloogia komertseerimise osas, kuid ees seisab veel mitmeid kapitalimahukaid arendusfaase lähiaastatel, tagamaks ettevõtte arenduste konkurentsivõimet globaalsel turul.

Tulekul

Ehitustööd TTÜ peamaja
sisehoovis

Tähelepanelik kolleeg on kindlasti juba märganud TTÜ peahoone sisehoovis käivat vilgast ehitustegevust. Ehitusosakonna spetsialisti Olavi Pauluse sõnul on käimas sisehoovi ümberehitus, hiljem lisandub sellele ka nn peahoone-
eise lipuväljaku ja fassaadide uuendus. Ümberehitusprojekti on koostanud OÜ Kivisilla ja selle kohaselt saab sisehoovi otse fuajeesse tekitavast laiaist uksest, mis loob ühtse terviku fuajee ja seni mõnevõrra kasutuna seisnud sisehoovi vahel. Uuenenud sisehoov koos terrasside, lilleklumpide, istepinkide ja muuga peaks valmima 20. augustiks. Ühtlasi on kavas avada nn korpuste küljeuksed, et sisehoovi oleks võimalik pääseda ka neist.

Vaade tulevase sisehoovi

Tallinna Tehnikaülikooli ajaleht
Mente et Manu

Ilmub aastast 1949

19086 Tallinn, Ehitajate tee 5 (I-214)
Tel 620 3615, faks 620 3591
E-mail: ajaleht@ttu.ee
<http://www.ttu.ee/ajaleht>

Tegevtoimetaja Mart Ummelas
Infotoimetaja Kersti Vähi
Keeletoimetaja Helgi Arumaa
Makett ja küljendus Liivi Pettai
Fotod TTÜ
Trükikoda SpinPress

EESTI TEADUSTE AKADEEMIA TEADUSAUHINNAD ÜLIÕPILASTELE

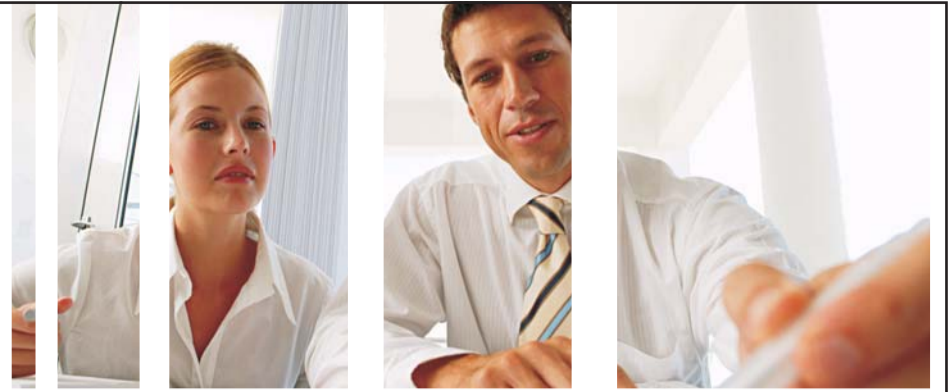
Eesti Teaduste Akadeemia annab 2008. aastal paremate üliõpilastööde autoritele välja kuni 20 auhinda kokku 150 000 krooni ulatuses.

Teadustööde võistlusel võivad osaleda Eesti ülikoolide üliõpilased ja Eesti päritolu üliõpilased välismaa ülikoolides, kes töö esitamise ajal jätkavad ülikoolis diplomi-, bakalaureuse- või magistriõpet või on lõpetanud need ajavahemikul 1.09.2007 – 31.08.2008.

Konkursile võib esitada õpingute ajal lõpetatud ja vormistatud teadustöid, samuti nende tööde tulemuste põhjal avaldatud teaduspublikatsioone, milles üliõpilane on ainus või esimene autor. Esitatavad tööd võivad olla vormistatud ka diplomi-, bakalaureuse- või magistritööna.

Konkursikomisjon valib auhinnatud tööde autorite seast esinejad sügisesel Teaduste Akadeemia saalis peetavale üliõpilastööde võistluse võitjate konverentsile. Vastu võetakse töid (kõidetult), mille koos isikliku kirjaliku avalduse ja vajalike isikuandmetega (nimi, aadress, õppeasutus, eriala, kursus, telefoninumber, e-post) esitavad või saadavad postiga tööde autorid ise. Tööle lisada juhendaja kirjalik arvamus. Võõrkeelsel töö peab olema ka eestikeelne pealkiri ja lühikokkuvõte.

Töid võetakse vastu 25. septembrini aadressil:
Eesti Teaduste Akadeemia, Kohtu tn. 6, 10130 Tallinn.
Info tel 645 07 12, <http://www.akadeemia.ee>

1918 TALLINNA TEHNIKAÜLIKOO

Tallinna Tehnikaülikooli missioon on Eesti jätkusuutliku arengu toetamine teadusloome ja teaduspõhise kõrghariduse kaudu tehnika-, täppis-, loodus- ja sotsiaalteaduste vallas. Tallinna Tehnikaülikool kuulutab välja konkursi järgmiste akadeemiliste ametikohtade täitmiseks:

ENERGEETIKATEADUSKOND

Elektriamite ja jõuelektroonika instituudi
elektriamite ja elektrivarustuse õppetooli dotsent (1,0, 01.09.08-31.08.13);
robotitehnika õppetooli dotsent (1,0, 01.09.08-31.08.13);

KEEMIA- JA MATERJALITEHNOLOOGIA TEADUSKOND

Keemiatehnika instituudi
keemiatehnika õppetooli teadur (1,0, 01.09.08-31.08.13);
keemiatehnika õppetooli teadur (1,0, 01.09.08-31.08.13);
keemiatehnika õppetooli vanemteadur (1,0, 01.09.08-31.08.13);
keskkonnakaitse ja keemiatehnoloogia õppetooli vanemteadur (1,0, 01.09.08-31.08.13);
Materjaliuuringute teaduskeskuse materjaliuuringute õppetooli teadur (1,0, 01.09.08-31.08.13);
Polümeerimaterjalide instituudi polümeeride tehnoloogia õppetooli vanemteadur (1,0, 01.09.08-31.08.13);

MAJANDUSTEADUSKOND

Majandusarvestuse instituudi finantsarvestuse õppetooli lektor (1,0, 01.09.08-31.08.11);
Rahvamajanduse instituudi rahanduse ja panganduse õppetooli teadur (1,0, 01.09.08-31.08.11);

MATEMAATIKA-LOODUSTEADUSKOND

Geenitehnoloogia instituudi molekulaarbioloogia õppetooli vanemteadur (0,75, 01.09.08-31.08.13);

MEHAANIKATEADUSKOND

Materjalitehnika instituudi metallide tehnoloogia õppetooli lektor (1,0, 01.09.08-31.08.13).

Dokumentide esitamise tähtaeg on 10. juuni 2008.a.

Täpsem teave konkursi kohta TTÜ personaliosakonnast Ehitajate tee 5, Tallinn 19086, ruum III-105.
Telefon: 620 2056, e-mail: cv@ttu.ee, <http://www.ttu.ee/>

Mente et Manu – Mõistuse ja Käega

DOTSENT LEKTOR VANEMTEADUR TEADUR

Mõista, mõista, kes on need berberi naised!? Selgub, et hoopis TTÜ Vilistlaste Naiskõr kõrbematka eel Tuneesias.

Taidlus

Vilistlaskoori kontsertreis kõrbemaale

Tehnikaülikooli Vilistlaste Naiskõr lõpetas oma juubelkontsertide sarja 23. mail Sousses (Tuneesias). Kuula-jaile pakuti läbilõiget eesti muusikast, rahvaste lauludest ning spirituaalidest. Publiku reageering hästikõlanud lauludele oli lõunamaiselt kuum.

Tuneesia on maa Põhja-Aafrikas, mille vaatamisväärsuste hulk teeks au mitmeid kordi suurematelegi riikidele. Sealt võib leida suurepäraseid randu, maalilisi kõrbemaastikke ja üle 2500 aasta vanust kultuuripärandit. Omapärase berberi kultuurile maa lõunaosas lisanduvad antiikmaailma suurjõudude Kartago ja Rooma mälestised.

Tuhandaastane islami kultuur on loonud omakorda mõned Põhja-

Aafrika silmapaistvaimad ehitised ja linnad. Sellele kõigele lisandub tuneeslaste sõbralikkus, kuum Aafrika päike ja tuline köök.

Tuneesias veedetud kaheksa päeva jooksul saime sellest kõigest hea ülevaate. Reisi hea kordamineku eest hoolitses Tensi Reisi suurepärase juhi Erki ning tuneeslasest giid Abdullah.

Riina Täht
Koori I aldi laulja

Riikliku Arengukava meetme projekt lõppemas

Kaks ja pool aastat tagasi, 2006. a kevadel käivitus SA Innove ja TTÜ raadio- ja sidetehnika instituudi (RSTI) projekt "Välisõppejõu kutsumine TTÜ raadio- ja sidetehnika instituuti eesmärgiga arendada telekommunikatsiooni eriala magistriõppes", projekti tegevused viidi ellu Euroopa Liidu struktuurifondide meetme 1.1 raames ("Tööjõu paindlikkust, toimetulekut ja elukestvat õpet tagav ning kõigile kättesaadav haridussüsteem"). Projekt lõpeb juunis 2008.

Projekti raames õpetas TTÜ RSTIs kaks välisõppejõudu, professorid Leon H. Sibul ja Tõnu Trump ning assistent Toomas Ruuben, telekommunikatsiooni erialal loeti kolme uut õppeainet: sidesüsteemide analüüs, hajaspespektreid ja adaptiivne signaalitöötlus, koostati vastavad õppematerjalid. Välja töötati uus teadustööpõhine magistriõppe taseme õppeaine "Sidesüsteemide mudeldamine Matlab keskkonnas", mida loodetakse õpetada 2008/2009. õ-a sügissemestril.

Trükki anti uue õppeainega seotud õpik "Adaptiivsed filtrid ning nende rakendused sidesüsteemides". Projekti käigus avaldati 10 publikatsiooni, võeti osa rahvusvahelistest signaalitöötluse teemalistest konverentsidest ning olulise täienduse sai RSTI õppetöö-alane käsiraamatukogu. Lisaks käivitus SDR-alane (Software Defined Radio) uurimistöö.

Marju Tõnurist
RSTI projektijuht

Elamisviisid transdistsiplinaarse huvi keskmes

Rahvusvaheline konverents "Elamisviisid transdistsiplinaarse huvi keskmes" toimub 13.- 15. juunil Tallinna Tehnikaülikooli majandusteaduskonna hoones, Kopli 101. Konverentsi korraldab TTÜ majandusteaduskond (sotsioloogia õppetooli eestvedamisega) koostöös ehitusteaduskonnaga ning CIB (International Council for Research and Innovation in Building and Construction) töögrupi WO69

"Housing Sociology" tegevuse raames.

Konverentsi teema on inspireeritud kaasaegse linnaelu kontekstis ja eriti eluaseme (residentaalses) kultuuris toimuvatest kvalitatiivsetest muutustest. Konverentsi eesmärk on mõtestada erinevate teadusalade ja tegevusvaldkondade üleselt moodsa ajastu linna residentaalseid praktikaid ja tulevikuväljavaateid ehk viise, kui-

das kindlustada elamisruumi kvaliteetne areng ja selle jätkusuutlikkus nii ajaloolises mitmekesisuses kui uuenemisvõimelisuses ning kuidas saavutada loov sünergia elanike erinevast suutlikkusest (kultuuriline, sotsiaalne, majanduslik) lähtuvate elamisviiside ja elamisruumi professionaalsete kujundajate strateegiate koostoides.

Sport

TTÜ tudengid üsna edukad jõutõstmises

Tartus TÜ Spordihoones peeti 17. mail esmakordselt üliõpilaste võistlused jõutõstmises. Esindatud olid kolm kõrgkooli: TÜ, TTÜ ja TTK üliõpilased. Lisaks veel mõned individuaalvõistlejad Tartust ja Võrust.

Mehed võistlesid viies kaalukategoorias. Kuni 75kg meeste hulgas tuli üliõpilaste karikavõitjaks Viktor Simonov (TTÜ) 405 kilogrammiga. Talle järgnesid Ivan Salminen ja Andrus Kuusk (mõle-

mad TTK) vastavalt 350 ja 332,5 kg.

Kuni 90 kg meeste hulgas oli parim Madis Jõgi (TTÜ) 525 kg.

Üliõpilaste absoluutarvestuses Wilks'i kehakaalu koefitsiendi punktide järgi oli 1. Erki Sloog 397,70; 2. Tarvo Planken 386,03 (kehakaalu +100 võitja, 665 kg), 3. Artur Lenbaum (kõik TÜ) 370,89.

Võistkondlikus koolidevahelises arvestuses tagasid eelpool nimetatud 3 sportlast võidu Tartu Ülikoolile – 1154,620; järgnesid TTÜ – 968,65 ja TTK 841,48 Wilks'i koefitsiendi punktiga.

Ants Veetõusme
EASL

ALFRED OTSA NIMELISED STIPENDIUMID

6. juunil jagatakse Õpetajate Maja kroonisaalis traditsioonilisi Alfred Otsa nimelisi stipendiume tudengitele Rootsi Chalmersi Tehnoloogiaülikooli magistriprogrammides õppimiseks.

Fond on toetanud 10 aasta jooksul umbes 60 Eesti üliõpilase magistriõpinguid Chalmersis kogusummas 6,5 miljonit Rootsi krooni, olles suurimaid väliseestlaste fonde.

Tänavu on Alfred Otsa nimelisel stipendiumifondil põhjust tähistada kahte aastapäeva:

- 10 aastat esimese Alfred Otsa nimelise stipendiumi väljaandmisest;
- Alfred Otsa 90. sünniaastapäev 21. mai 1918.

5. – 6. juunil viibivad Tallinna Tehnikaülikoolis Alfred Otsa nimelise stipendiumifondi juhatuse esimees Mart Mägi ning fondi juhatuse liikmed Sven Olving, Enno Abel, Peter Andrekson, Uve Matson, et selgitada välja selleaastased A. Otsa stipendiumite saajad.

Tänavu kandideerivad stipendiumile 7 üliõpilast, neist neli TTÜst, üks Tartu Ülikoolist ning kaks juba Chalmersis õpinguid alustanud üliõpilast. Sel aastal plaanitakse stipendiumideks välja maksta 1 034 880 Eesti krooni.